

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/19/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711217048
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6711217048.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnka 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnka 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcovi N. Q., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom E. M. Z. XXXX/XX, XXX XX J., štátny občan SR, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Zdenkou Foltinovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 1342,42 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen zo dňa 15. 10. 2012, č. k. 6C/113/2012-74, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy prvostupňového konania vo výške 158,00 eur p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Nám. legionárov 5, 080 05 Prešov, trovy odvolacieho konania vo výške 24,41 eur a zaplatiť ich do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, J. Kráľa 5/A, Lučenec.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil. Zároveň upravil Daňový úrad v Bratislave vrátiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 73,87 eur po právoplatnosti rozhodnutia. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 158,00 eur k rukám právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru v lehote do 7 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ podal na súd návrh dňa 25.11.2011, ktorý dňa 11. 10. 2012 zobrať späť. Súd podľa § 96 ods. 1, 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „O. s. p.“) konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p., keď dospel k záveru, že vedľajší účastník zastúpený advokátom JUDr. Andrejom Cifrom má nárok na náhradu trov konania, pretože v konaní vzniesol námietku premlčania, v podaní išlo o konkrétnu námietku, zo strany vedľajšieho účastníka išlo o účelné bránenie práva.

Proti rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ proti výroku o trovách konania. Uznesenie v napadnutej časti navrhol podľa § 220 O. s. p. zmeniť tak, že súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 eur.

Namietal, že cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O. s. p. Navrhovateľ zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samo z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc v súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky samotné združenie má v radoch členov, ktorý evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva.

Poukázal na dôvodovú správu k zákonu číslo 384/2008 Z. z., z ktorej vyplýva, že cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Podľa názoru navrhovateľa úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne a aj personálne vybavené a odborne kompetentné.

Prvostupňový súd nepostupoval správne, keď združeniu zastúpenému advokátom priznal náhradu trov konania, nakoľko existovali dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O. s. p. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, oznámením o vstupe združenia do konania, toto obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých na vstup nebol žiaden dôvod navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Preto navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa. Združenie nevystupuje v konaní ako splnomocnený zástupca odporcov, títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemajú žiadnu vedomosť.

Navrhovateľ má vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov poukazuje na § 137 O. s. p. a na ustanovenia Charty základných práv Európskej únie ako aj na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie. Združenie odporcu v konaní nezastupuje, preto nemožno argumentovať vyššie uvedeným ustanovením.

K odvolaniu sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Uznesenie v napadnutej časti navrhol potvrdiť a uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 43,50 eur.

Občiansky súdny poriadok nevyklučuje, aby účastník (ktorýkoľvek) sa dal zastúpiť advokátom. Je účelné a v súlade so zásadami ochrany spotrebiteľa, ak by spotrebiteľské združenia vstupovali do konaní, kde na strane odporcu vystupuje spotrebiteľ a pomáhať mu k uplatneniu jeho práv aj prostredníctvom kvalifikovaných advokátskych služieb, zvlášť, ak na druhej strane je skúsený dodávateľ, ktorý sa dá v každej veci zastúpiť silnou advokátskou kanceláriou.

Je v záujme na zvýšenej ochrane spotrebiteľa, aby nedôvodné žaloby boli proti spotrebiteľom čo najskôr vzaté späť a tento cieľ sa dosahuje vďaka ich právnomu zastúpeniu a hrozbe týchto trov konania. Aj vzhľadom na početnosť sporov, ktoré inicioval navrhovateľ, bolo nutné na riadne chránenie práv čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, teda právnu pomoc advokáta. To, že konajú prostredníctvom advokáta, je ich ústavným právom a vyžaduje to enormné množstvo žalôb podávaných dodávateľskými a vymáhačskými spoločnosťami porušujúcimi spotrebiteľské právo. Svojou činnosťou združenie napĺňa ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov (článok 169 Lisabonskej zmluvy, článok 38 Charty základných práv EÚ, príslušné smernice a rozsudky súdneho dvora EÚ).

K účelnosti trov konania uviedol, že pokiaľ platí, že ak vedľajší účastník má rovnaké práva ako hlavný účastník, potom ak hlavný účastník má právo zvoliť si advokáta a vznikne mu nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, má potom aj vedľajší účastník konajúci v zastúpení advokátom právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Z ničoho nevyplýva to, že vedľajší účastník sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia týchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie.

Odporca zostal nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil, ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. V ostatnej časti uznesenie nie je dotknuté.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti je vo výroku správne a odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje. Na doplnenie správnosti prvostupňového rozhodnutia dodáva (§ 219 ods. 2 O. s. p.)

Odvolací súd poukazuje na článok 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom.

Teda tak ako navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý iný účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo garantované ústavou využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje O. s. p.

V ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ustanovenia § 18 O. s. p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

V zmysle ustanovenia § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal.

Navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné. Pre takéto záver nie je žiaden rozumný dôvod, keď tento názor je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami. Z argumentácie navrhovateľa možno nadobudnúť dojem, že navrhovateľ chce pre seba získať výhodnejšie postavenie v konaní, keď je zastúpený advokátom, pričom argumentuje tým, že vedľajší účastník je združením založeným za účelom ochrany spotrebiteľov a len združenie má právo v konaní

tohto spotrebiteľa zastupovať. Odvolací súd však zdôrazňuje, že v danom prípade treba rozlišovať vzťah medzi navrhovateľom a odporcami a vzťah vedľajšieho účastníka k odporcom, ako aj k jeho právu nechať sa zastúpiť v konaní advokátom. Možno poukázať aj na novelizované znenie ustanovenia § 137 O. s. p., keď O. s. p. pod trovy konania zahŕňa okrem iného aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal aplikovať ustanovenie § 150 O. s. p., odvolací súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

V zmysle § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Citované ustanovenie upravuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Súd výnimočne nemusí priznať náhradu trov konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Už z citovaného ustanovenia je zrejmé, že musí ísť o výnimočný prípad, ktorý vyplýva z konkrétnych okolností prejednávanej veci, kedy súd musí prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, nielen toho účastníka, ktorého by zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho účastníka, ktorého majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá. Povinnosťou súdu je všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní.

Pokiaľ ide o majetkové, sociálne a iné pomery účastníkov, je nepochybné, že u navrhovateľa ide o subjekt podnikajúci v sfére vymáhania záväzkov, ktorý má k tomu rozsiahly aparát. Je súčasťou nadnárodnej spoločnosti, pričom jeho hlavnou náplňou činnosti je vymáhanie pohľadávok.

Navrhovateľ v odvolaní nekonkretizoval, podľa ktorého odseku citovaného ustanovenia § 150 O. s. p. žiada nepriznať náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Podľa odseku 1 odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nemohol trovy konania priznať, pokiaľ ide o ods. 2, uplatnené trovy konania neboli neprimerané voči uplatňovanej pohľadávke.

Niet žiaden dôvod preto, aby v danom prípade neúspech navrhovateľa v konaní, ktorého si musel byť navrhovateľ vopred vedomý, znášal spotrebiteľ ako úspešná strana.

Taktiež odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné všimnúť si aj okolnosti, za ktorých došlo k uplatneniu nároku, resp. nárokov v podobe niekoľko tisíc žalôb na súdoch SR, a to aj napriek tomu, že si musí byť vedomý skutočnosti, že niektoré nároky sú premlčané. Práve z dôvodu činnosti vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane odporcu nedochádza k priznaniu premlčaných nárokov pre navrhovateľa. Účelnosť právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je nepochybne zrejmá a nie nevýznamná. Týmto spôsobom sa napĺňa politika EÚ vo vzťahu k spotrebiteľskému právu a vyvažuje sa tak rovnosť zbraní, kedy spotrebiteľské združenie vystupuje na strane tej slabšej strany, spotrebiteľa. Zároveň odvolací súd poukazuje na platnú judikatúru v danej oblasti, a to Z IV., strana 64, v zmysle ktorého jednoducho zistenie, že účastník mal úspech v konaní v dôsledku uplatnenia námietky premlčania, nie je dôvodom, aby súd bez ďalšieho nepriznal úspešnému účastníkovi náhradu trov konania.

Prvostupňový súd použil správne ustanovenie o trovách konania, vo veci aplikoval § 146 ods. 2, prvá veta O. s. p.. V rozhodovanom prípade bol nárok na náhradu daný týmto ustanovením, pretože navrhovateľ procesne zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník, preto mu priznal súd právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa.

Náhradu trov právneho zastúpenia súd priznal v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pričom v zmysle § 9 ods. 1 za základ sadzby tarifnej odmeny súd stanovil odmenu z hodnoty veci a druhu veci, ktorá bola predmetom odvolacieho konania. Predmetom odvolacieho konania nebola suma o zaplatenie 1342,42 eur, ktorá predstavovala základ pre výpočet trov v prvostupňovom konaní, ale odvolací súd sa zaoberal len nárokom na náhradu trov a za základ pre výpočet trov považoval spornú výšku priznaných trov 158,00 eur. Preto tarifná hodnota veci v odvolacom konaní predstavuje sumu 158,00 eur, z ktorej v súlade s § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky patrí odmena za jeden úkon právnej služby 16,60 eur a v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 patrí i režijný paušál vo výške 7,81 eur. (Bez DPH, ktorá uplatnená nebola). Trovy odvolacieho konania sú 24,41 eur.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.